

מסורת הש"ס

א) ב"אף בצור מותר ב'י"ק, ב) וכד' י"ק, ג) וחד מ"ה"ק, ד) וחספסא פ"ג ה"ו ונחסי ע"ה, ה) פסחים כו. א': כרימות י, ו) תמורה כד, ו) ע"י חס' ממות סג: ד"ה מפסטי, ח) נ"ש תמורה ופ"ג, ט) ב"ז שס וכלהונוט ע"ש ו"ל דמנא, י) ונמדרג סג, י) פסחים טו:, יא) ו תמורה טו:, יב) ו תמורה טו:, יג) ו דמיה ושוק בתם י"ק, יד) נפיש פסול י"ק, ט) כ"ה ע"ר דליתא לוי היקשא לשה שיה י"י י"ק, ז) וסס קטיו:, ז) ונפיק בקדושי לא מלתי אלל מנלל בתם, ח) ונפיק כד: ד"ה אמרת, ט) ונ"ע חס' חולין קטו: ד"ה שני מייס, א) ג"י י"ק בעלל מוס ע"ח תמוז כ"י ככל ענין ונשמה דוקא אל קדשה שיה עד שלל נשמה העלשום ממות שכר כפוי בעלים אלל כשנשמה קודם לך שרי ואומר רבי כ',

הגהות הב"ח

א) גמ' הטמא והטהור יחדיו ואכלנו וי"ש הי"מ: ב) חוב' ד"ה חזי וכו' גוף אחד הוא ונשארה הכמות שני גופין:

גליון הש"ס

גמ' ה"ה"ה צבי וא"ל. ע"י לעיל יב ע"ה מ"ה"ה מה: ת"ר"ה ובי"ח ב'י אחי ק"ו ופספסא מ"ש. ע"י כ"מ קיד ע"ה מ"ה"ה ואידך:

רבינו גרשום

אוכל בבכור. דכתיב הטמא והטהור יאכלנו: איכא למפיקר מה לכוון טמא דין הוא שאוכל בכור שכן הותר מכללו בעבודת צבור כדכתיב במדבר: ואפי' בטומאה: באכילה קא אמרינן. ואכילת דור בקדשים קלים וז' עדיף למיכליהו טפי מבקח טמא וחלפך ביה מיתירין. מה צבי ואיל מותר להאכיל העובר כוכבים עמר א"י בכור נמי: ואידך. ח"ק סבר ואלת ואיל כתיבי. קח כלל את גו' א"י כאשר יאכל את הצבי ואת האיל צבי ואיל לבהמה מה בהמה בשחיטה אף צבי ואיל בשחיטה: לנדות. לנשי כהנים נדות ונהי טומאה יוצאה עליה מגופה. ההם דגלי רחמנא טמא נפש למעוטי טומאה יוצאה מגופו: אין מרגילין אין מפשיטין עור בהמה שלם דרך רגל לצורך מפרח: טירחא דלא חזי. לצורך י"ט ולא בבכור ובפסולי המוקדשין משום בריין: ב"ש דאמר אין מאכילין אותו לנדות כלומר כי היכי דמחמיר ביה בהא מחמיר נמי באחרייתא דאין מרגילין: אחת תמנא ואחת בעלת מום. כגון שהפריש ב' חטאות לאחורית שאם תאבד אחת או (תפיל) [תפול] בה מום שתהא שניה תחתיה: אם משנזרק דמה של תמימה נשחטה הבעלת מום אסורה הדורית חטאת שכיפרו בעליה דלמימה אולא: רבי אלעזר בן שמעון אומר אפי' בשר בעלת מום בקדירה. כלומר אע"ג ונשחטה קודם שנזרק דמה ואע"ג דבשר קדושה הוא וכי היכי דמחמיר הכא בזה בעלת מום הדורית פסולי המוקדשין הם הכי מחמיר דאין מרגילין

הני מילי צבור סס. איתקש לחזה ושוק דהא קרא בתם קמשמעי דכתיב לעיל מיינה [נמדרג יח] אח דמס תזרוק אלל בעל מוס כתיב צפרשת כל הצבור (דברים טו) הטמא והטהור יחדו: **זר שאולל בקדשים קלים**. שלמים ומעשר ופסח: **צעזום** **צבור**. דלס אין כהן טהור

צלותו צית אז עושה טמא עזודת צבור דכתיב י' צמועדו ואפילו בשבת ואפי' בטומאה: י' צאליג. זר קמיירי וצאכילה זר עדיף מטמא כדאמרין י' צקדשים קלים דלא משכחת אכילה דכחן טמא מותר צה זור אסור צה: ואידך. מנא קמא אליצא דצית הלל חמר לך תלתא צצי ואיל כתיבי צראה אכני חד לכדצי ינחך ורבי אשעירא ולא נתפרש לנו היכן 'לדור' **אלעזר הקפר**. בשחיטת חולין צפ' שני (דף כח). מה **הסס**. י"ז חזה ושוק נדות לא דטמא שאכל את הקדש חייב טו צכרת: **הפסח שנה בטומאה**. שנטמאו רוצ צבור צמת ועשו פסח בטומאה לא יאכלו ממנו וצים וצזות אע"ג דלכלי ליה טמאי מתים. אלמא שני לן צין טומאה היואלה מגופו לטומאה שאינה יואלה מגופו: **הסס הוא**. דציין לא יאכלו משום דצהדיא גלי רחמנא טו טמא נפש מותרין ומו לא דכתיב (במדב ט) איש כי יהיה טמא לנפש וגו' ומינה דייקנין א' איש נדחה לפסח שני ולא צבור ובטמא נפש הוא דגלי רחמנא איש ולא צבור אלל טומאת צזות דקיימי קיימי אלל הכא צצבור סתמא ככז רחמנא הטמא והטהור: אין מרגילין צצבור. ואפי' בעל מום להפשיטו דרך הרגלה כל העור שלל לעשות ממנו מפרח לנפחים או למוכרי דצש ושמן שנותנין אותו צעורות כצשים המפשיטין שלימים: **ולא צפואלי המוקדשין**. אע"פ שנפדו ושחטן לאכילה: **דלא חזי ליה**. ציוס טוב: **צ"ש** **היא**. דצצרי צבור בעל מוס צקדשמו קאי אפי' לאחר שחיטה כחם וזו היכי י' דסס אין מרגילין משום ציון דקדשים דפוגם הצצר דמתיירא לחמוך העור וחומך הצצר צבעל מוס נמי אין מרגילין: **צצי אלעזר צ"ש**. דמחמיר צפסולי המוקדשין דאמר י' אפילו לאחר שחיטה צקדושתייהו קיימי: **שפי חטאום**. שהפרישן לאחריות שאס תאצד האחת יתכפר צחצירתה ונפל מום צלחת: **פמימה קרוב**. לחטאתו: **בעלת מוס פודה**. ודמינה לנדבת שופרות: **נשחטה בעלת מוס**. אחר פדיונה: **אס עד מוסרם**. צאכילה ואע"ג שנזרק דס המתימה קודם שתיאלל צצר בעלת מוס

דצצירא לן דמאחר שנחת לכלל היתר וציחה שזב אין צה קדושה צבעלת מוס: **אס משנזרק דמה של פמימה**. נשחטה אסורה אפילו צהנאה דהויא לה חטאת שכיפרו צעליה ולמימה אולא דזו היא אחת מחמש חטאות י' ממות: **אפילו צצר צקדירה כו' אסורה**. צצר בעלת מוס דצצירא ליה אפילו לאחר שחיטה צקדושתייהו קיימי וחטאת שכיפרו צעליה מיקריא: **לוקמה כולה צצ"ש**. דקס"ד דכי היכי דמחמיר צ"ש צצבור מחמיר נמי צשאר פסולי המוקדשין י:

לרצנן ככל ענין דלא דמיא לחטאת שכיפרו צעליה ורבי אלעזר צצרי הכל מיירי שהתמימה צאה ע"י קדושת **ט** עצמה ולא חילל הצעלת מוס עליה כי אס על דמים ואין נראה כלילו פקע לא קדושה שלה כיון דאין התמימה צאה מנחה הלכך לרצנן מרק דמה לפני שחיטה הצעלת מוס אסורה דדמיא לחטאת שכפרו צעליה ולרבי אלעזר צצרי שמעון לא אסורה ככל ענין דדמיא לחטאת שכפרו צעליה:

כל פסולי המוקדשין פרק חמישי בכורות

לג. עין מישני בכורות

ובית ה"ה ח"ת תם ב'ו. אף על גב דהאי קרא מיירי נמי צבעל מוס צין לרצ צין לרצי רצ דלעיל צריש עד כמה (דף כח). וצין לרצי ישמעאל צין לרצי עקיבא דפ' איזוהו מקומן צסופו (וצחים דף מ). וצין לרצי ישמעאל וצין לרצי יוסי הגלילי דצריש צ"ש (שס דף לו). או מצשרס דמשמע אחד חס ואחד בעל מוס או מיהיה **ט** (לו) דצריש לימד על הצבור בעל מוס שנותנו לכהן מ"מ אחי קל וחומר ומפיק מהיקשא ונאכל לזרים מאחר דמחוקמה היקשא **י** דכמה התנופה צתם וצכי האי גונא אשכחן צפ"ק דוצחים (דף י): גצי אשס שנכנס דמו ילאו פסול לא מציט אמרת קל וחומר מעולה **י** אף על גב דרצנן אית להו היקשא י' דחטאת כאשס למלמא אחריתי דממוכח סוגיא י' התם וצפ"ק דקדושין (דף יד). **א** ח' קל וחומר ומפקא מגזירה שזי צגמרא וצמימת היצס גצי וכל היכא דכתיב (חוקה) [עיצובא] לא דרשינן ק"ו וצשמעתין דמזות עשה שהזמן גרמא **ב** גצי טפלים מייצין נשים לא כל שכן והא דלקמן דריש פ' ט' (דף ג): דדרשינן מהיקשא דעשר תעשר מקיש צמהה למעשר דגן מה מעשר דגן מן חדש על היסן לא ומפקא מק"ו דכצשים ועזים שסס כלאים זה צזה מתעשרים מזה על זה חדש וישן כו' התם לא מיתחוקמה היקשא אי אצית למידן ק"ו ואע"ג דלרצי יוסי צר' יהודה צריכי היקשא לנדאמר צההוא פירקא **ב** דמה מעשר ניתל צזאומד וצמחצצה וכו' וצריכא נמי לכדדרש' צוצחים צסוף פ' צית שמואי (דף מה). י' קדשי עקדי כוכבים אין מייצין י' מ"מ עיקר אחיה היקש לשנה שנה והא דצכל הצצר (חולין דף קטו). איכא מ"ד צצצר צחלצ אסור צאכילה ומותר צהנאה מגזירה שזי דקדש קדש ואיכא למאן דאסרי **א**ף צהנאה מק"ו לא קשיא מידי אהדיא דקדושין (דף ט) **א** דפרשטין צקדושין: **חד צברדכי דלא יצחק ור' אושעיא**. פ"י צקונטרס דלא אפרש ורבינו חננאל מפרש דהיינו ההיא דפ"צ דמכות (דף כג). המרציע שור פסולי המוקדשין והמהגי שור פסולי המוקדשין לוקה גוף אחד **ב**) י' הן ועשאן הכמוז שני גופין פירוש שהשור צפני עצמו נחשב כצצי וכאלל דהיינו שני מיינין ולא כמו שרגילין לפרש שס שקצת הוא כקדשים וקצת הוא כחולין אללא מצצי ואיל נפקא דקראמר הכא **ב**: **אין מאכילין אותו צנדות**. ה"ה לצעל קרי י' דלא שרו רק לטומאה שהותרה צפסח דממוכח צסמוך: **דדנניא** חיו אפניו שתי

חטאות י' ב'ו. צרייתא צתמורה צפ' ולד חטאת (דף דה). ומיירי כשהפריש שתי חטאות לאחריות והרי עתה אחת תמימה ואחת **א** בעלת מוס י' ש צמשנה [קדשה שניה עד] שלא נשחטה ראשונה ממות שכר כפרו צעליה ויש לתמוה דצצרייתא אסרי רצנן צעלת מוס כשנשחטה לאחר וציקת דס של תמימה וצמשנה שרי ורבי אלעזר צר' שמעון אסר צצרייתא ככל ענין וצמשנה שרי כשנשחטה קודם לכן ואומר ר' דצמשנה מיירי שהפריש י' פרה בעלת מוס וחיללה על התמימה שכל קדושה של צעלת מוס נכנסה צתמימה ותפסה קדושתה ולכך מותרת הצעלת מוס שמעון מחלק צין נשחטה קודם וציקה לנשחטה לאחר וציקה אלל דהאי כי היכי דמיס ואין נראה כלילו פקע לא קדושה לטומאה שהותרה צפסח דממוכח ורבי אלעזר צצרי שמעון לא אסורה ככל ענין דדמיא לחטאת שכפרו צעליה:

צכור

למר מה בהמה בשחיטה אף צבי ואיל בשחיטה וחד מה חיבת ואידך נמחק: **א** הבהרה ומן המתנות **א**: **א** הבהרה ומן המתנות **א**: **א** לא שזא ס"א ת"ר: **א** לך כחזה התנופה מה: **א** וטהור יאכלנה וב"ש: **א** לבין טומאה שאין יוצאה: **א** חיבת ומצורצין נמחק: **א** לא שזא ס"א ואי משום כחזה התנופה וכשוק הימין כי איתקש חם הוא דאיתקש: **א** באכילה ור קיימין: **א** כדאמרן דאכול בקדשים: **א** חזוה וסוק: **א** חייב כרת הסיד: **א** עון רחמנא טמאי מתים וחו: **א** היכי דבתם אין: **א** דאפילו לאחר: **א** חטאות המתנות: **א** חטאות המתנות: **א** לאחריית שחיטה הסיד: **א** לא דמו לפנים פסול: **א** היקישא דכחטאת כאשס: **א** כג סוגיא דתם: **א** כ"ש בגמרינן: **א** קא הוא ועשאו: **א** מום ובמשנה שלשם תנן בענין אחר והכי תנן התם המפריש חטאתו והרי היא בעלת מום וכו' וביא בתורתיה אחרת ראבי"ש אומר אם קרבה השניה עד שלא: **א** עון שהפריש הבעלת מום: **א** קדושת פה עצמה: **א** קדושה של בעלת מום כיון: **א** אסורה בכל:

עין משפט
נר מצוה

י א מיי פ"ד מהל' ביאת המקדש הל' י ופ"ו מהל' קרנן פסח הל' **א**: **יא** ב מיי פ"א מהלכות צבורות הל' **ה**: **יב** ג מיי פ"ד מהלכות ביאת מקדש הל' יב ופ"ו מהל' ק"פ הל' **ח**: **יג** ד מיי פ"ג מהל' יו"ט הלכה ו טו"ע א"ח סי' מטל סעיק **א**: **יד** ה מיי פ"א מהל' צבורות הלכה יט ובאידך מ"ד טו"ע י"ד סי' שז סעיק **א**: **טו** ו מיי פ"ד מהל' פסולי המוקדשין הלכה **ג**:

תורה אור השלם

1. בשעריך תאכלנו הטמא והטהור יחדו בצבי וצאלי: דברים טו כב רק ככל אות נפשה תובא ואכלת בשר בברכת יי אלוךך אשר נתן לך ככל שעריך הטמא והטהור יאכלנו בצבי וצאלי: דברים יב טו אף באשר יאכל את הצבי ואת האיל בן תאכלנו הטמא והטהור יחדו יאכלנו: דברים יב כב 2. ובשרם יזהר לך בחזה והתנופה וכשוק הימין לך יזהר: במדבר יח יח 3. דבר אל בני ישראל אמר איש איש ב' יתיה טמא לנפש או בדרך רחוקה לבם או לדריכתם וצשה פסח לך: במדב ט י

מוסף רש"י

הפסח שבא בטומאה לא יאכלו ממנו **ובים** כו'. דגני טמא לנפש כפיז אש, איש נדחה ואין ציבור נמזין, אלל בני ויהא סף ציבור נמזין (פסחים צה: ועזי שם סו. וברכות י:). אין מרגילין. דרך שמחולין להפשיט העור דרך הרגלה וספסי שלל לזקק נפחים או לזקק דגם, ונשעני רולה להפשיטו שלל מפשיטו צסכן דקן טטט ואפי' שהעור נמכר ביוקר אסור להרגיל, לפי שמיזין קדשים הוא, שמקלקל הצצר (ע"י מ"ח). בעלת מום חופרה: קודם הפרישת (ג"ל הקצת) השניה, והק שמי מוטות לטס חטא אחד הופרשו, שנכל מוס כדלשונה והפריש שניה מתמיה (תמורה דב:). אפילו בשר בקדירה כו' אסורה. אלמא אע"ג דלפירוק ואשחמט צקדושתה קיימא ונחטאת שפירו הצעלים מוקריא, הלכך גצי הרגלה נמי אע"ג דאפיקו ואשחמט צקדושה קיימא (שם). לוקמה כולה כב"ש. דהאי כי היכי דממתי צ"ש צצבור מחמיר נמי צשאר פסולי המוקדשין, מ"ש דלוקוס רישא כב"ש וספא כ"ר צ"ש (שם).

שיטה מקובצת

אן קאמרינן ולאכילה דו: אן אף בכור מותר: אן יצחק ורבי אושעיא ס"א דאמר רבי יצחק החורש בשור פסולי המוקדשים לוקח מי"ט צבי וכאיל גוף אחד ועשאו הכחוב שני מינין ואמר ר' אושע' המרביע שור פסולי המוקדשים לוקח מאי טמא כצבי וכאיל גוף אחד ועשאו הכחוב שני מינין: אן קפ. ס"א דאמר רבי אלעזר הקפר הרי זה בא ללמד ונמצא

למר מה בהמה בשחיטה אף צבי ואיל בשחיטה וחד מה חיבת ואידך נמחק: **א** הבהרה ומן המתנות **א**: **א** הבהרה ומן המתנות **א**: **א** לא שזא ס"א ת"ר: **א** לך כחזה התנופה וכשוק הימין כי איתקש חם הוא דאיתקש: **א** באכילה ור קיימין: **א** כדאמרן דאכול בקדשים: **א** חזוה וסוק: **א** חייב כרת הסיד: **א** עון רחמנא טמאי מתים וחו: **א** היכי דבתם אין: **א** דאפילו לאחר: **א** חטאות המתנות: **א** חטאות המתנות: **א** לאחריית שחיטה הסיד: **א** לא דמו לפנים פסול: **א** היקישא דכחטאת כאשס: **א** כג סוגיא דתם: **א** כ"ש בגמרינן: **א** קא הוא ועשאו: **א** מום ובמשנה שלשם תנן בענין אחר והכי תנן התם המפריש חטאתו והרי היא בעלת מום וכו' וביא בתורתיה אחרת ראבי"ש אומר אם קרבה

^[1] קרי, והא דלא מוכיז הכא אלא נדות משום דבית דב"ה נקטיה דאפי' ביה"ח תריח: אן חטאות לא גרסי דתנן: אן מום ובמשנה שלשם תנן בענין אחר והכי תנן התם המפריש חטאתו והרי היא בעלת מום וכו' וביא בתורתיה אחרת ראבי"ש אומר אם קרבה השניה עד שלא: אן שהפריש הבעלת מום: א קדושת פה עצמה: א קדושה של בעלת מום כיון: א אסורה בכל: